



**PREZES**  
**URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

**DELEGATURA URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW W BYDGOSZCZY**

---

85-097 Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 34  
Tel. (0-52) 345-56-44, Fax (0-52) 345-56-17, Tel. Centrala (0-52) 3254-100  
E-mail: bydgoszcz@uokik.gov.pl

---

Bydgoszcz, dn. 6.10.2003 r.

Znak: RBG-500-00001/03/AB

**Zakład Energetyczny Toruń S.A.**  
w Toruniu  
ul. gen. Bema 128  
87-100 Toruń

**Decyzja nr RBG 20/2003**

Na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2000 r. Nr 122, poz. 1319 z późn. zm. – zwana dalej ustawą) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i §6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2002 r. Nr 18, poz. 172), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego z urzędu przeciwko Zakładowi Energetycznemu Toruń S.A. w Toruniu (zwana dalej uczestnikiem, bądź Zakładem), działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

**nie stwierdza się stosowania przez Zakład Energetyczny Toruń S.A. w Toruniu praktyki ograniczającej konkurencję**, o której mowa w art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy, polegającej na

narzucaniu odbiorcom, występującym w okresie od dnia 9 sierpnia 2000 r. do dnia 31 marca 2001 r. z wnioskiem o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej opłat za przyłączenie przewyższających opłaty ustalone na podstawie stawek określonych obowiązującą taryfą dla energii elektrycznej, poprzez zróżnicowanie stawek opłat za przyłączenie do sieci elektroenergetycznej w zależności od tego, czy gmina na terenie której położony jest obiekt przyłączany do sieci posiada opracowany projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, co przyniosło Zakładowi Energetycznemu Toruń S.A. w Toruniu nieuzasadnione korzyści.

## Uzasadnienie

Pismem z dnia 26.01.2001 r. Urząd Gminy Miasta Włocławek zwrócił się do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Bydgoszczy z prośbą o wszczęcie postępowania wyjaśniającego w sprawie stosowania przez Zakład Energetyczny Toruń S.A. w Toruniu podwójnych stawek opłat za przyłączenie od sieci energetycznej w zależności od tego, czy gmina posiada opracowane założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe (projekt założeń).

W postępowaniu wyjaśniającym o sygn. akt RBG-500-S-03/01/AB/268 stwierdzono, iż uczestnik stosuje zarzucaną mu praktykę i uzasadnia ją brakiem opracowania przez Gminę Miasto Włocławek projektu założeń.

Powyższe ustalenie było podstawą do wszczęcia z dniem 18.05.2001 r. z urzędu postępowania antymonopolowego.

W trakcie prowadzonego postępowania uczestnik konsekwentnie podtrzymywał swoje stanowisko, zgodnie z którym art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 10.04.1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 1997 r. Nr 54, poz. 348 – zwana dalej ustawą Prawo energetyczne) nakładający na przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją energii elektrycznej obowiązek zapewniania realizacji i finansowania budowy i rozbudowy sieci uzależnia stosowanie się do określonej nim zasady dopiero, o ile zgodnie z art. 19 tejże ustawy gmina opracowała założenia do planu zaopatrzenia. Uczestnik odwołał się do literalnego brzmienia przepisów i z tego wywodził swoje prawo do ustalania stawek opłat za przyłączenie w wysokości odbiegającej od ustalonej w taryfie.

Postępowanie antymonopolowe zostało zakończone decyzją nr RBG 53/2001 z dnia 31.12.2001 r., w której Prezes Urzędu uznał za ograniczającą konkurencję i stwierdził zaniechanie stosowania przez Zakład Energetyczny Toruń S.A. z siedzibą w Toruniu praktyki polegającej na obciążaniu odbiorców energii elektrycznej na terenie Gminy Miasta Włocławek – w okresie od 9 sierpnia 2000 r. do 1 kwietnia 2001 r. – kosztami przyłączenia do sieci elektroenergetycznej w wysokości przewyższającej  $\frac{1}{4}$  rzeczywistych kosztów przyłączenia, o których mowa w § 16 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 14 grudnia 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz zasad rozliczeń w obrocie energią elektryczną (Dz.U. z 2001 r. Nr 1, poz. 7) dzięki zróżnicowaniu stawek opłat za przyłączenie od sieci elektroenergetycznej, w zależności od tego, czy gmina – na terenie której położony jest obiekt przyłączany do sieci – posiada opracowany projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Z tytułu stwierdzonego naruszenia przepisu art. 8 ustawy, Prezes Urzędu nałożył na Zakład karę pieniężną w wysokości 192.720 zł stanowiącej równowartość 50.000 euro.

Po rozpoznaniu odwołania Zakładu od decyzji, wyrokiem z dnia 16.12.2002 r. w sprawie sygn. akt XVII Ama 21/02 Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zmienił decyzję w ten sposób, iż: „nie stwierdza się stosowania przez Zakład Energetyczny Toruń S.A. w Toruniu praktyk monopolistycznych polegających na nadużywaniu pozycji dominującej na rynku poprzez stosowanie przez powoda zróżnicowanej stawki opłat za przyłączenie do sieci elektroenergetycznej w zależności od tego, czy gmina posiada projekt założeń do planu zaopatrzenia w energię elektryczną, co stanowiło stosowanie w podobnych umowach zawieranych z osobami trzecimi uciążliwych lub niejednorodnych warunków umów, stwarzających tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji, a więc praktykę określoną w art. 8 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 122, poz. 1319).” W uzasadnieniu wyroku Sąd wskazał, iż Prezes Urzędu przekroczył granice postępowania antymonopolowego wyznaczone postanowieniem o wszczęciu postępowania, gdyż orzekł co do innej praktyki (nienazwanej z art. 8 ust. 1 ustawy) niż praktyka, którą wskazał wszczynając

postępowanie antymonopolowe (praktyka z art. 8 ust. 2 pkt 3 ustawy). Jednocześnie Sąd uznał za okoliczność bezsporną fakt zajmowania przez Zakład pozycji dominującej na rynku dostaw energii elektrycznej oraz fakt pobrania od Spółdzielni Budowy Domów „Własny Dom” i Przedsiębiorstwa Budowlanego „Budizol” opłat za przyłączenie w wysokości wyższej niż ¼ średniorocznych nakładów inwestycyjnych.

Mając na uwadze, iż Sąd nie rozstrzygnął merytorycznie, czy praktyka Zakładu wskazana w sentencji zmienionej decyzji wyczerpuje znamiona przepisu art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy (Sąd rozstrzygnął jedynie w granicach określonych postanowieniem o wszczęciu postępowania antymonopolowego, tj. w oparciu o art. 8 ust. 2 pkt 3 ustawy), Prezes Urzędu wszczął z dniem 31.12.2002 r. postępowanie antymonopolowe pod zarzutem narzucania odbiorcom, występującym w okresie od dnia 9 sierpnia 2000 r. do dnia 31 marca 2001 r. z wnioskiem o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej, opłat za przyłączenie przewyższających opłaty ustalone na podstawie stawek określonych obowiązującą taryfą dla energii elektrycznej, poprzez zróżnicowanie stawek opłat za przyłączenie do sieci elektroenergetycznej, w zależności od tego, czy gmina na terenie której położony jest obiekt przyłączany do sieci posiada opracowany projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, co przyniosło Zakładowi Energetycznemu Toruń S.A. w Toruniu nieuzasadnione korzyści i mogło stanowić naruszenie zakazu, o którym mowa w art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy.

W toku postępowania organ antymonopolowy wystąpił na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 7 ustawy Prawo energetyczne o wydanie opinii przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w kwestii zasadności utrzymania przez uczestnika dotychczasowych zasad kalkulacji opłaty przyłączeniowej mimo wejścia w życie ustawy z dnia 26.05.2000 r. o zmianie ustawy Prawo energetyczne oraz zasadności stosowania taryfowych stawek opłat mimo nie opracowania przez gminę projektu założeń. W odpowiedzi Urząd Regulacji Energetyki Zachodni Oddział Terenowy z siedzibą w Poznaniu powołał się na treść wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23.04.2001 r. sygn. akt XVII Ame 44/00.

Odnosząc się do postawionego zarzutu, uczestnik oświadczył pismem z dnia 5.03.2003 r., iż w jego ocenie zarzut w niniejszej sprawie, chociaż inaczej sprecyzowany, dotyczy tego samego zagadnienia, które zostało rozstrzygnięte prawomocnym wyrokiem Sądu. Uczestnik wskazał przy tym, że zarówno art. 8 ust. 2 pkt 3 oraz art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy posługują się pojęciem uciążliwych warunków. W jego ocenie Sąd zmieniając decyzję nr RBG 53/2001 z dnia 31.12.2001 r. uznał, iż uczestnik nie stosował uciążliwych warunków umów, a tym samym zarzut naruszenia art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy jest bezpodstawny. Uczestnik poinformował również, że odbiorcy, których przyłączenie nie było przewidziane w projekcie założeń do planu zaopatrzenia w energię elektryczną, byli przyłączani do sieci na podstawie umów cywilnych, w których wysokość opłat podlegała negocjacom.

Wezwany przez Prezesa Urzędu do udowodnienia twierdzenia, iż wysokość opłaty przyłączeniowej podlegała negocjacom, pismem z dnia 7.05.2003 r. uczestnik odpowiedział, że na przeprowadzenie negocjacji strony nie sporządzały dowodów w postaci protokołów z negocjacji. Jedynym dowodem negocjacji jest korespondencja. Uczestnik odwołał się do korespondencji z Przedsiębiorstwem Budowlanym „Budizol” we Włocławku. Ponadto uczestnik poinformował, że po doręczeniu wniosku o przyłączenie pracownicy uczestnika sprawdzali czy dana gmina posiada założenia. W roku 2000 tylko kilka gmin (na 96 gmin z obszaru działania uczestnika) posiadało założenia. W roku 2001 było to 11 gmin, a w 2002 r. 25 gmin. Zakład ustosunkował się również do stanowiska URE, które w jego ocenie potwierdza dotychczasowe stanowisko Zakładu.

Wobec powyższego, w dniu 21.07.2003 r. Prezes Urzędu zamknął postępowanie dowodowe w sprawie.

**Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym wykorzystując materiał dowodowy zebrany w toku postępowania RBG-500-S-03/01/AB/268, Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:**

W okresie od 9.08.2000 r. do 31.03.2001 r. uczestnik stosował dwie zasady ustalania opłat za przyłączenie:

1. w gminach, które opracowały projekt założeń odbiorcy wnosili opłaty w wysokości określonej taryfą, tj.  $\frac{1}{4}$  rzeczywistych kosztów przyłączenia;
2. jeśli gmina nie posiadała projektu założeń, to wysokość opłaty za przyłączenie ustalana była arbitralnie w wysokości 50% opłaty w części za przyłącze i 10% opłaty w części za rozwój sieci wynikających z taryfy.

Gmina Miasto Włocławek posiada uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławka zatwierdzony Uchwałą Nr XXVI/132/88 MRN we Włocławku z dnia 20.05.1988 r. z późniejszymi zmianami oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zatwierdzone Uchwałą Nr 10/XIX/200 Rady Miasta Włocławka. Posiada również opracowane – na dzień wydania decyzji – „Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe miasta Włocławek”.

Umowa o przyłączenie do sieci energetycznej z dnia 25.09.2000 r. zawarta przez uczestnika ze Spółdzielnią Budowy Domów „Własny Dom” we Włocławku stanowi, iż wysokość opłaty za przyłączenie wynosi 22.215 zł. Gdyby Spółdzielnia skorzystała z ryczału w wysokości  $\frac{1}{4}$  średniorocznych nakładów inwestycyjnych na budowę odcinków sieci służących do przyłączenia podmiotów ubiegających się o przyłączenie, poniosłaby opłatę w wysokości 10.772,70 zł. Osiedle „Przy parku” realizowane przez Spółdzielnię jest zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego i położone jest na terenach przeznaczonych pod „zabudowę mieszkaniową o wyższej intensywności” i „zabudowę mieszkaniową”.

Uczestnik w okresie od 1.08.2000 r. do 31.03.2001 r. wydał 251 osobom na terenie Gminy Miasto Włocławek umowy przyłączeniowe na warunkach mniej korzystnych niż oparte o ryczałt określony w taryfie. 183 osoby podpisały tak sformułowane umowy.

Począwszy od 1.04.2001 r. uczestnik proponuje wszystkim odbiorcom – ubiegającym się o przyłączenie – stawki opłat skalkulowane na podstawie jednej czwartej średniorocznych nakładów inwestycyjnych na budowę odcinków sieci służących przyłączeniu podmiotów ubiegających się o przyłączenie, określonych w planie rozwoju (na podstawie uchwały nr 12/4/2001 r. z dnia 19.03.2001 r. Zarządu Zakładu Energetycznego Toruń S.A.).

Uczestnik zawarł w dniu 30.04.2001 r. umowę o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej z Przedsiębiorstwem Budowlanym „BUDIZOL” z siedzibą we Włocławku. Wysokość opłaty za przyłączenie obliczona została według stawek ryczałtowych ( $\frac{1}{4}$  rzeczywistych kosztów przyłączenia) na kwotę 15.640 zł, pomimo braku opracowania przez Gminę Miasto Włocławek projektu założeń. We wcześniejszym okresie podmioty prowadziły korespondencję, z której wynika jednoznacznie, iż zamiarem uczestnika było obciążenie odbiorcy opłatą za przyłączenie w wysokości 35.545,20 zł, a uzasadnieniem dla tej kwoty był jedynie fakt nie opracowania przez Gminę Miasto Włocławek projektu założeń. Budynki wchodzące w zakres inwestycji Przedsiębiorstwa są zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego i zrealizowane zostały na terenie przeznaczonym pod „budownictwo mieszkaniowe o niskiej intensywności”.

## **Prezes Urzędu zważył co następuje:**

Zmiana decyzji nr RBG 53/2001 z dnia 31.12.2001 r. dokonana przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyrokiem z dnia 16.12.2002 r. w sprawie sygn. akt XVII Ama 21/02 nie stoi na przeszkodzie ponownej ocenie postępowania uczestnika pod nowym zarzutem naruszenia przepisu art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy.

Sąd – co wyraźnie podkreślił w uzasadnieniu orzeczenia – orzekł na podstawie art. 8 ust. 2 pkt 3 ustawy (zgodnie z podstawą prawną wskazaną w postanowieniu o wszczęciu postępowania antymonopolowego), przy czym nie dokonał samodzielnie merytorycznej oceny istoty zarzutu stawianego uczestnikowi z punktu widzenia innych przepisów prawa antymonopolowego. Zgadzając się ze stanowiskiem Sądu i mając na uwadze, iż działanie uczestnika mogło być wynikiem nadużycia pozycji dominującej na rynku i naruszać interes publiczny, Prezes Urzędu był zmuszony do wszczęcia postępowania pod nowym zarzutem. Jedynym ograniczeniem możliwości wszczęcia niniejszego postępowania, mógł być przepis art. 93 ustawy, zgodnie z którym nie wszczyna się postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających konkurencję, jeżeli od końca roku, w którym zaprzestano ich stosowania upłynął rok (uczestnik sam przyznał, iż zaniechał stosowania praktyki określonej w postanowieniu o wszczęciu niniejszego postępowania z dniem 31.03.2001 r.).

Konieczność wszczęcia niniejszego postępowania, wynikała z ewentualności naruszenia przez uczestnika interesu publicznego, na straży którego zgodnie z ustawą stoi Prezes Urzędu. Interes publiczny w rozpatrzeniu niniejszej sprawy ustalony został poprzez przyjęcie, iż niedopuszczalne działanie uczestnika mogło dotknąć bezpośrednio szerokiego kręgu podmiotów:

1. Spółdzielni Budowy Domów „Własny Dom” we Włocławku;
2. 251 osób fizycznych, które w okresie od 1.08.2000 r. do 31.03.2001 r. wystąpiły do uczestnika z wnioskiem o przyłączenie i którym uczestnik wydał umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej zawierające niekorzystne warunki w zakresie finansowania przyłączenia (abstrahujące od stawek taryfowych).

Co do pozostałych podmiotów, uzasadniony był wniosek, iż mogły one doznać pośrednio uszczerbku na chronionym interesie wskutek opóźnień prowadzonych inwestycji będących skutkiem braku akceptacji dla propozycji uczestnika (vide: Przedsiębiorstwo Budowlane „BUDIZOL” z siedzibą we Włocławku).

Istotnym dla rozstrzygnięcia o istnieniu interesu publicznego w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy jest ustalenie, iż dotyczy on z góry nieokreślonej liczby osób. Organ antymonopolowy stwierdził, iż uczestnik stosował zakwestionowaną w postanowieniu o wszczęciu postępowania antymonopolowego zasadę wobec wszystkich bez wyjątku podmiotów pragnących zawrzeć w okresie od 9.08.2000 r. do 31.03.2001 r. umowę o przyłączenie budynków położonych na terenie Gminy Miasta Włocławek. W tej sytuacji każda osoba, która wystąpiłaby w tym okresie z wnioskiem o przyłączenie zostałaby dotknięta ewentualną praktyką uczestnika. Przesądza to jednoznacznie o znaczeniu niniejszego postępowania dla ogółu potencjalnych odbiorców Zakładu (całego rynku danej gminy).

Ponadto, uczestnik wskazał, że Gmina Miasto Włocławek nie była jedyną gminą, której dotyczyła przedmiotowa praktyka. Zgodnie z informacjami udzielonymi przez uczestnika, w roku 2000 tylko kilka gmin na 96 (obszar działania Zakładu) posiadało opracowane założenia. W roku 2001 było 11 takich gmin. Oznacza to, iż faktycznie

geograficzny zasięg rozpatrywanej praktyki uczestnika był znacznie szerszy i obejmował ok. 90 gmin.

Zakład Energetyczny Toruń S.A. w Toruniu zajmuje niekwestionowaną pozycję monopolisty (monopol naturalny) na wyodrębnionym w niniejszej sprawie rynku dostaw (przesył i dystrybucja) energii elektrycznej, wykonując na terenie Gminy Miasta Włocławek działalność statutową za pomocą jednostki organizacyjnej Rejonu Energetycznego Włocławek (art. 4 pkt. 9 ustawy). Fakt zajmowania pozycji dominującej przez uczestnika został uznany za bezsporny przez Sąd w wyroku z dnia 16.12.2002 r. w sprawie sygn. akt XVII Ama 21/02.

Tym samym, spełnione zostały wstępne przesłanki warunkujące merytoryczne rozpatrzenie sprawy.

Postępowanie zostało wszczęte pod zarzutem naruszenia przepisu art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy. Przesłankami ustalenia odpowiedzialności Zakładu na tej podstawie są:

1. uciążliwe warunki umowy;
2. narzucenie warunków jak wyżej z wykorzystaniem posiadanej pozycji dominującej;
3. uzyskanie przez przedsiębiorcę nieuzasadnionych korzyści.

Ad.1 Wykonując swoje ustawowe kompetencje w zakresie sprawowania kontroli przestrzegania przez przedsiębiorców ustawy, Prezes Urzędu uwzględnia w swoim orzecznictwie linię orzeczniczą Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jak również co oczywiste wykładnię sądową dokonywaną przez Sąd Najwyższy, który sprawuje wymiar sprawiedliwości poprzez m.in. zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem oraz jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i wojskowych przez rozpoznawanie kasacji oraz innych środków odwoławczych (art. 1 ust. 1 lit. a ustawy z dnia 23.11.2002 r. o Sądzie Najwyższym).

W niniejszej sprawie, Prezes Urzędu uznał za konieczne oparcie się na wykładni art. 7 ust. 4 ustawy Prawo energetyczne dokonanej przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29.09.2003 r. sygn. akt I CKN 474/01. Orzeczenie o którym mowa zostało wydane po rozpoznaniu kasacji w sprawie z odwołania Zakładu Energetycznego w W. przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej. Istotą sprawy była odpowiedź na pytanie, czy fakt, iż gmina – na terenie której przyłączany jest obiekt – nie opracowała projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe rzutuje na zasady rozliczeń pomiędzy Zakładem Energetycznym i odbiorcą, w szczególności, czy uzasadnia odstępianie przez Zakład Energetyczny od stosowania opłat w wysokości określonej obowiązującą taryfą (ryczałtowa opłata za przyłączenia) na rzecz opłat ustalonych w oparciu o kalkulację kosztów inwestycji. Tym samym, Sąd Najwyższy rozstrzygnął kwestię wykładni przepisu art. 7 ust. 4 ustawy Prawo energetyczne, który stanowił w związku z art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy podstawę dla podejrzenia stosowania przez uczestnika niniejszego postępowania uciążliwych warunków umów o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej.

Mając na uwadze, iż stan faktyczny sprawy rozpatrzonej orzeczeniem o którym mowa jest analogiczny do ustalonego powyżej (inna jest tylko droga realizacji interesów odbiorców – w pierwszym przypadku jest to postępowanie prowadzone przez Prezesa URE z wniosku odbiorcy na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, w drugim postępowanie mające na celu ochronę interesu publicznego, prowadzone przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy), koniecznym jest uwzględnienie też Sądu Najwyższego zawartych w uzasadnieniu wyroku, a odnoszących się do wykładni art. 7 ust. 4 ustawy Prawo energetyczne, jako mających decydujące znaczenie dla ustalenia istnienia pierwszej z

powołanych powyżej przesłanek stwierdzenia praktyki, o której mowa w art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy.

Należy również zauważyć, iż omawianym orzeczeniem Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23.04.2001 r. sygn. akt Ame 44/00, w którym Sąd dokonał interpretacji przepisów prawa energetycznego w sposób poddający ochronie interes przyszłych odbiorców, a którym Prezes Urzędu podparł swoją decyzję nr RBG 53/2001 z dnia 31.12.2001 r.

W uzasadnieniu cyt. wyroku Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż warunkiem koniecznym dla nałożenia na Zakłady Energetyczne obowiązku stosowania opłat ryczałtowych za przyłączenie jest istnienie w danej gminie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Zdaniem Sądu zarówno cel, jak i treść przepisu art. 7 ust. 4 ustawy Prawo energetyczne nie mogą usprawiedliwiać poglądu zmierzającego do zastępowania omawianych założeń innymi dokumentami o charakterze planistycznym, np. miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (bez względu na jego szczegółowość). Zdaniem Sądu Najwyższego, wykładnia taka (liberalna) w sposób sprzeczny z art. 7 ust. 4 ustawy Prawo energetyczne rozszerzyłaby zakres obowiązku zawierania umów o przyłączenie ponad granice określone przez ustawodawcę.

Dokonując oceny kwestionowanego warunku, Prezes Urzędu – będąc pośrednio związany orzeczeniem SN – uznał, że opłaty za przyłączenie obowiązujące na terenie Gminy Miasta Włocławek w wysokości wyższej niż ustanowione w taryfie nie stanowią same w sobie uciążliwego warunku (art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy). Przesądżając kwestię literalnej interpretacji art. 7 ust. 4 ustawy Prawo energetyczne, zgodnie z którym jedną z przesłanek formalnych ponoszenia przez przedsiębiorstwa energetyczne kosztów rozbudowy sieci jest istnienie (opracowanie zgodnie z art. 19 ustawy Prawo energetyczne) w danej gminie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, należy stanąć na stanowisku, iż zaniechanie Gminy Miasta Włocławek w zakresie uchwalenia założeń nie mogło skutkować negatywnie dla Zakładu, który był uprawniony za zasadzie wyjątku od zasady określonej w art. 7 ust. 4 ustawy Prawo energetyczne – zgodnie z którą *przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją energii elektrycznej, paliw gazowych lub ciepła są obowiązane zapewniać realizację i finansowanie budowy i rozbudowy sieci, w tym na potrzeby przyłączy podmiotów ubiegających się o przyłączenie – do obciążenia odbiorców kosztami inwestycji. Ustalona w taki sposób opłata nie może być uznana za nieuczciwą, a narzucony w umowie o przyłączenie warunek jej dotyczący za uciążliwy.*

Konkludując, legalność działania uczestnika przesądza o niemożności uznania przedmiotowego warunku umowy za uciążliwy (art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy). Co więcej, z punktu widzenia takiej interpretacji, udzielana przez Zakład bonifikata w wysokości 50% opłaty w części za przyłącze i 10% opłaty w części za rozwój sieci (wynikających z taryfy) jawi się jako wyjście naprzeciw oczekiwaniom przyszłych odbiorców, do czego Zakład nie był prawnie obowiązany.

Prezes Urzędu poprzestał na rozpoznaniu pierwszej z przesłanek koniecznych dla oceny działań Zakładu pod kątem naruszenia przepisu art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy. Przesłanki, o których mowa powyżej, należy rozpatrywać łącznie, co sprawia, iż brak jednej z nich czyni niecelowym rozpoznanie pozostałych.

Tym samym, przychyłając się do argumentacji uczestnika postępowania, należało uznać, że narzucanie przez Zakład odbiorcom, występującym w okresie od dnia 9 sierpnia 2000 r. do dnia 31 marca 2001 r. z wnioskiem o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej opłat za przyłączenie przewyższających opłaty ustalone na podstawie stawek określonych obowiązującą taryfą dla energii elektrycznej, poprzez zróżnicowanie stawek opłat za

przyłączenie do sieci elektroenergetycznej w zależności od tego, czy gmina na terenie której położony jest obiekt przyłączany do sieci posiada opracowany projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe nie stanowi praktyki, o której mowa w art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy, co czyni koniecznym wydanie orzeczenia w oparciu o art. 11 ust. 1 ustawy, tj. orzeczenie o nie stwierdzeniu stosowania praktyki ograniczającej konkurencję.

Od decyzji niniejszej przysługuje uczestnikowi odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Odwołanie należy przesłać na adres Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Bydgoszczy.